

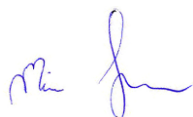
Veileder for pårørende i helse- og omsorgstjenesten

Actis- Rusfeltets samarbeidsorgan er en samfunnspåvirker innenfor ruspolitikk, og et samarbeidsorgan for frivillige organisasjoner på rusfeltet. Actis har 27 medlemsorganisasjoner og jobber for å redusere skadene ved bruk av alkohol, narkotika og pengespill.

Pårørende kan være en viktig ressurs og bør inkluderes i brukerens behandlingsforløp. Samtidig har pårørende ofte et selvstendig behov for støtte fordi belastningen ved å være pårørende til en som sliter med rus kan være stor. Det er viktig at pårørende får tilgang til oppfølging når det er behov for det, både individuelt og som familie. Slik oppfølging kan gjerne foregå hjemme. Actis mener veilederen med fordel kan bli mer konkret når det gjelder implementering og konkretisering av anbefalingene.

Actis synes det er bra at barn som pårørende har fått stor plass i veilederen. Barn som pårørende har høyere risiko for selv å utvikle alvorlige problemer, frafall i skolen og høyere sannsynlighet for tidlig uførhet. Barn som pårørende må dermed ha en særstilling i arbeid med tidlig innsats og pårørende. Per i dag har disse ingen formelle rettigheter som pårørende. Dette betyr at barn som pårørende heller ikke har rett eller krav på eget tilbud om behandling og/eller oppfølging utelukkende basert på familiens problemer. Barn får dermed ikke tilrettelagt hjelpetilbud før barn selv blir så syke at de fyller kriteriene for å bli rettighetspasient (eks BUP – traume, vold osv). På bakgrunn av dette er det ekstra viktig at veilederen er tydelig på helsepersonellens muligheter til å gripe inn og ivareta barn som pårørende. Barn som pårørende skal alltid få den hjelpen de har krav på, både når det gjelder informasjon og oppfølging. Det må være et grunnleggende prinsipp at de får delta og medvirke i egen situasjon.

Actis støtter innspillet til BAR – Barn av rusmisbrukere om at det i utgangspunktet burde være en egen veileder som går spesifikt på barn som pårørende, i og med at barn som er pårørende står i en særstilling og skal fanges opp tidlig. Barna skal ivaretas på en best mulig måte, slik at barnets behov blir møtt under hele behandlingsprosessen. Dette må kommunen og spesialisthelsetjenesten sørge for i fellesskap.

Mina Gerhardsen
Generalsekretær, Actis